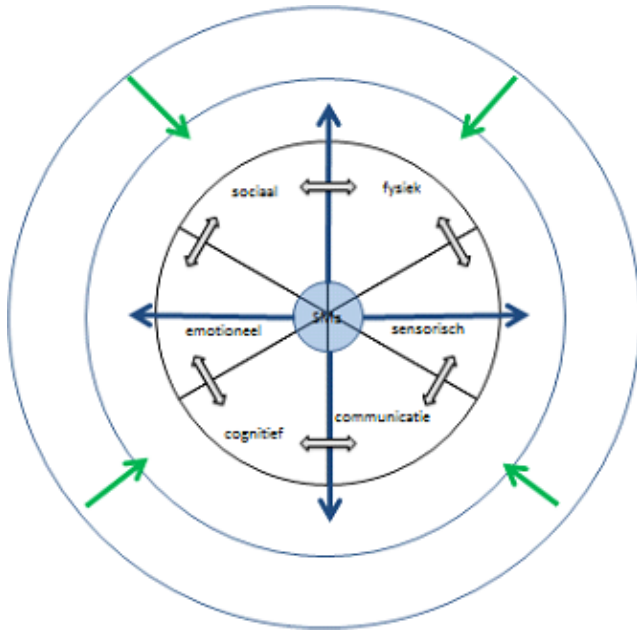

BEGELEIDINGSMODEL | COR REUSEN

Aan de hand van de “taartpunten” legt Cor uit dat het gedrag dat een kind laat zien, vaak een samenhang is tussen de verschillende gebieden van de “taart”. Zie ‘Begeleidingsmodel’ op de website (<http://smithmagenis-platform.org/begeleidingsmodel/>)

B.v. Wanneer een kind een oorontsteking heeft (fysiek), wordt het gedrag heftiger (emotioneel), kan het minder nadenken (cognitief) en zal het minder goed kunnen overbrengen wat het wil (communicatie). Er is dus een duidelijke onderlinge verbinding tussen de verschillende gebieden.

Te allen tijde is het belangrijk om het gedrag te kunnen begrijpen. Wat bedoelt een kind met het gedrag? Wat is de vraag die het stelt d.m.v. dat gedrag? Als je dat weet, kun je alternatieven aanreiken om het gedrag om te buigen.

Je gaat dus niet in op het gedrag, je gaat in op de vraag erachter. Als je wel in gaat op het gedrag, dan zal het kind zich niet begrepen voelen (het had nl. een andere vraag dan je interpreteert) en zal het gedrag in stand blijven of zelfs erger worden. Het kind wordt niet begrepen, dus doet er een schepje bovenop om dit wel voor elkaar te krijgen.

Wanneer een kind lager in zijn spanning zit, dan is het cognitief beter te benaderen.

Kinderen met SMs zijn heel sensitief, ze horen en zien alles. Als je je niet lekker voelt, kun je dat beter zeggen, want ze gaan je uittesten. Wanneer je je best doet om de schijn op te houden, maar ze zien dat dat niet lukt, dan zien ze de tegenstrijdigheid. Het is niet duidelijk en juist verwarrend, wat tot moeilijker gedrag kan leiden. Zeg gewoon dat je chagrijnig bent, dan begrijpen ze dat.

Ditzelfde geldt voor de communicatie. Als je iets anders zegt dan dat je uitstraalt, hebben ze dat feilloos door, maar het zorgt wel voor verwarring.

Evenwicht en voelen vaak zijn minder goed ontwikkeld bij kinderen met SMs. Er is vaak sprake van een hoge pijndrempel. Stoten ze zich, is er vaak niets aan de hand, zien ze er vervolgens bloed bij (visueel zijn ze heel sterk) kan dat alsnog leiden tot paniek.

Vaak is er sprake van een vertraagde informatieverwerking: op een vraag kan een kind ‘nee’ zeggen om de tijd op te vullen, maar als je 10 sec. wacht, komt er alsnog een ‘ja’. Wacht dus voordat je ingaat op de ‘nee’ en voorkom op die manier een escalatie bij beide partijen.

Kijken naar het kind is heel belangrijk. Gedrag komt *niet* uit het niets, het is een vorm van communicatie. Vaak laat het kind al signalen zien dat het in spanning stijgt. Omdat het in het dagelijks leven vrij lastig is, is videoanalyse een helpend middel. Wanneer je ziet dat de spanning stijgt, kun je het kind al eerder aanbieden te helpen, waardoor de spanning weer zal afnemen. Cor gaf het voorbeeld van een jongen die, elke keer als hij hulp nodig had van zijn vader, zijn vader een kopstoot gaf. Wanneer je de film iets terugspoelde, zag je de jongen verstarren op het moment dat hij hulp nodig had. Dit werd niet gezien, dus zijn volgende stap was de kopstoot. Toen de vader tijdens het verstarren benoemde wat hij zag gebeuren en aanbood het kind te helpen, was de kopstoot niet meer nodig. Dit werd ook zo benoemd naar het kind.

Focus je nooit op één situatie waarin het moeilijk gaat, kijk naar het algemene beeld. Herken je het gedrag ook in andere situaties? Wanneer lukt iets wel? En wat maakt dan dat het wel lukt? Hoe kun je dat dan in een moeilijke situatie inzetten?

Advies van Cor: film het en kijk het terug, keer op keer. Zet beelden stil, spoel terug en observeer.

Een juiste omgeving is belangrijk, het kind voelt zich veilig. Er is hulp om op terug te vallen. Een kind is meer in balans waardoor de communicatie beter lukt, het is beter aanspreekbaar op cognitief vlak. Als het je niet lukt om een kind pro-actief te helpen, leer het kind dan om hulp te vragen wanneer het voelt dat het vastloopt.

Vaak is moeilijk leesbaar gedrag een uiting van onmacht, geen onwil, een impuls als reactie op onvermogen. Wanneer een kind steeds zijn eigen bril stuk maakt, zal dit onvermogen zijn, want doet het kind het ook als je de bril weg legt in een laadje? Loopt het ernaartoe om hem stuk te maken? Wat heeft het kind nodig om met dat onvermogen om te kunnen gaan? Welk alternatief kun je bieden?

Casus uit de zaal: Jongetje weigert ineens zijn eten. Er is verder niets veranderd in het eetpatroon, hij heeft geen fysieke klachten, er zijn geen spanningen op school of in het gezin etc. Cor bedenkt dan min. 7 mogelijkheden wat er zou kunnen zijn. Uiteindelijk bedacht moeder ter plaatse dat een jongen uit zijn klas een moeilijke eter is en om die reden kreeg hij dolfijntherapie. Inmiddels eet hij een stuk beter. Zou het kunnen zijn dat O. ook niet meer eet, omdat hij graag met dolfijnen wil zwemmen?

Nog enkele lossen kreten:

- Gedrag is een hulpvraag.
- Vroegst aangeleerde gedragsproblemen zijn het moeilijkst te vervangen.
- Eisen van een kind dat het iets moet, daar kunnen ze niet aan voldoen.
- Hoe meer druk van de ouder, of hoe meer emotie van de ouder, hoe onveiliger voor het kind, waardoor het sneller in moeilijk leesbaar gedrag kan vallen.
- Kinderen met SMs zijn erg goed in spiegelen. Het kan zijn dat we dat niet wenselijk vinden wanneer dit aparte gedragingen zijn, aan de andere kant kun je er gebruik van maken: "Tik ik ook met m'n bestek tegen de pannen? Nee, ik gebruik het om op te scheppen/snijden/eten, etc."
- Ieder kind heeft andere strategieën